

Verejné zhromaždenie prvovýrobcov a spracovateľov mlieka

Verejného zhromaždenia s názvom "Politika EÚ likviduje mliečnych farmárov" sa 7.9.2015 v Bratislave zúčastnilo vyše 500 slovenských prvovýrobcov a spracovateľov mlieka. Svojou prítomnosťou prišli prejaviť nespokojnosť s pravidlami, ktoré v súčasnosti platia v mliečnom sektore. Situácia je kritická nielen na Slovensku, ale aj v celej EÚ. Je dopadom politických rozhodnutí EÚ, hlavne zrušením mliečnych kvót a zavedením Ruského embarga na potraviny.

Na Slovensku je vážne ohrozených viac ako 570 slovenských podnikov na výrobu a spracovanie mlieka, ktoré zamestnávajú takmer 15 000 ľudí. Nákupné ceny mlieka sa prepadli oproti minulému roku takmer o 10 centov na kilogram mlieka. Súčasná úroveň nákupných cien je hlboko pod úrovňou výrobných nákladov. Prvý výrobcovia mlieka majú z výroby mlieka straty, ktoré sa počítajú už na desiatky miliónov eur.

Ceny, za ktoré predávajú spracovatelia mlieka svoje výrobky obchodu, takisto sotva pokrývajú ich výrobné náklady. Obchodné reťazce, ktoré v rámci Slovenska predávajú takmer 90 % mliečnych výrobkov, doslova diktujú ceny, ktoré ovplyvňujú celý reťazec mlieka. Predaj mlieka a mliečnych výrobkov v obchodných reťazcoch za neprimerane nízke ceny likviduje producentov a spracovateľov mlieka a vedie k zániku chovov dojníc na Slovensku a výroby domácich mliečnych výrobkov.

[POZRITE SI FOTOGALÉRIU](#)

Verejné zhromaždenie s príznačným názvom „Politika EÚ likviduje mliečnych farmárov“ je odozvou poľnohospodárov na krízový stav v sektore mlieka. Cieľom zhromaždenia bolo prejsť nespokojnosť s politikou Európskej únie v sektore mlieka a zároveň navrhnúť opatrenia na európskej úrovni, ktoré by mohli priniesť zlepšenie v sektore mlieka.

Poľnohospodári a potravinári svojimi transparentmi len dokresľovali vážnosť situácie. Nápis a grafické zobrazenia ako: „Komu sa ujde z ceny mlieka najviac?“; „Prečo je mlieko lacnejšie ako minerálna voda?“; „Súčasná nákupná cena mlieka sú likvidačné!“; „Ak to takto pôjde ďalej, kravy budú už len v ZOO!“ atď. jasne pomenovali podstatu problému a hroziaci scenár v mliečnom sektore na Slovensku, ktorý si však nikto z prítomných počas verejného zhromaždenia neželá. Zároveň nechýbala ani výzva na adresu EÚ: „EÚ by mala prevziať zodpovednosť za svoje politické rozhodnutia“.

Predseda SPPK Milan Semančík na úvod svojho vystúpenia zdôraznil, že verejné zhromaždenie je vyjadrením názoru a spoločného postoja k situácii v sektore mlieka a zároveň prejavom plnej podpory všetkým poľnohospodárom, ktorí dnes (7.9.2015) protestujú v Bruseli proti politike EÚ v sektore mlieka.

"Nie sme tu preto, že nemáme čo robiť, ale preto, že môžeme veľa stratiť. Naším poslaním nie je protestovať, ale produkovať kvalitné mlieko, za ktoré chceme primerané ceny. Nebojíme sa konkurencie, no žiadame rovnaké podmienky pre naše podnikanie. Produkujeme základné potraviny, no nezískavame férové ceny za svoju produkciu, tak aby sme mohli bez problémov zaplatiť zamestnancom za ich prácu a starostlivosť o zvieratá! Čo všetko sa ešte musí stať, kam až by sme mali ustúpiť, koľko ďalších strát máme zaznamenať, aby konečne Európska komisia v Bruseli začala konať a zabránila rozvratu nášho agrosektora? Európska komisia sa v Bruseli uzavrela do svojej ulity a nevníma – alebo nechce vnímať- naše reálne problémy. Ale my už stojíme na pokraji krachu a ide

nám doslova o holú existenciu! Aj preto sme v početnom zastúpení dnes prišli, aby sme spoločne demonštrovali, že takto to už ďalej ísť nemôže! Mám pravdu, vážení prítomní!

Nákupné ceny mlieka sa prepadli oproti minulému roku takmer o 10 centov na kilogram mlieka. Súčasná úroveň nákupných cien je hlboko pod úrovňou výrobných nákladov. Prvovýrobcovia mlieka majú z výroby mlieka straty, ktoré sa počítajú už na desiatky miliónov eur.

Ceny, za ktoré predávajú spracovatelia mlieka svoje výrobky obchodu, sotva pokrývajú ich výrobné náklady. Obchodné reťazce, ktoré v rámci Slovenska predávajú takmer 90 % mliečnych výrobkov, doslova diktujú ceny, ktoré ovplyvňujú celý reťazec mlieka. Predaj mlieka a mliečnych výrobkov v obchodných reťazcoch za neprimerane nízke ceny likviduje producentov a spracovateľov mlieka a vedie k zániku chovov dojníc na Slovensku a výroby domácich mliečnych výrobkov. Na Slovensku je vážne ohrozených viac ako 570 slovenských podnikov na výrobu a spracovanie mlieka, ktoré zamestnávajú takmer 15 000 ľudí.

Európska komisia musí začať konať, aby producenti mlieka v Európe zostali, aby sme sa nestali „vyhynutým druhom“. Poľnohospodárstvo spolu s potravinárstvom zamestnávajú viac ako 40 miliónov obyvateľov, ale poľnohospodári spolu s potravinármi dokážu vyprodukovať potraviny pre všetkých obyvateľov Európskej únie. Štandardy v Európskej únii sú náročné, my poľnohospodári ich dodržiavame a produkuje bezpečné a zdravé potraviny. Staráme sa o životné prostredie, dávame zamestnanie ľuďom na vidieku, dodávame kvalitné potraviny, ponúkame regionálne potraviny.

Naším dnešným spoločným pochodom chceme zároveň vyzvať všetkých našich občanov, obyvateľov Slovenska, aby nás podporili, aby pili slovenské mlieko, kupovali slovenské syry, jedli slovenské maslo. Nie je to fráza, že kúpou slovenských potravín podporujeme sami seba, podporujeme našu ekonomiku, našich výrobcov, našich spracovateľov, jednoducho sami seba.

Vážení prítomní, dovoľte mi poďakovať sa Vám za to, že ste merali cestu na toto zhromaždenie zo všetkých kútov Slovenska. Máme spoločný cieľ, ktorý môžeme dosiahnuť len vtedy, keď budeme spolupracovať a keď vytrváme. Sme plnoprávnymi členmi Európskej únie, chceme politiku, ktorá nám bude pomáhať a vytvárať podmienky pre náš rozvoj. Politika nás nesmie likvidovať, politika nás musí podporovať. Predkladáme návrhy riešenia situácie a trváme na zavedení opatrení pre sektor mlieka v rámci celej EÚ. A týmto vyjadrujeme plnú podporu nášmu ministrovi MPRV SR pri ich presadzovaní na dnešnej rade ministrov", uviedol na záver vystúpenia predseda SPPK Milan Semančík.

Účastníci zhromaždenia navrhli nasledovné riešenia krízy v sektore mlieka, ktorými žiadajú, aby:

1. EÚ kompenzovala straty prvovýrobcov mlieka, ktoré vznikli výrazným poklesom nákupných cien. Kompenzácie by boli vyplatené zo zdrojov za prekročenie mliečnych kvót a iných doplnkových zdrojov;
2. EÚ prijala účinné opatrenia, ktoré by riešili reguláciu dodávok v čase krízy na trhu. Za krízový stav by sa mal považovať stav na trhu, keď nákupné ceny poklesnú o 20% úrovne rovnakého obdobia minulého roka. Pri nadprodukcii mlieka by sa mali regulovať dodávky mlieka na úrovni členských krajín EÚ a to proporčne podľa toho, akou mierou k tejto nadprodukcii prispeli;
3. EÚ stanovila minimálnu nákupnú cenu mlieka. Minimálna nákupná cena mlieka by mala byť stanovená zo strany EÚ a mala by byť na úrovni 70% priemerných nákladov na výrobu mlieka v EÚ. Mala by byť aktualizovaná ročne;
4. EÚ zvýšila bezpečnosť prvovýrobcov prostredníctvom tzv. "záchrannej siete" EÚ. Je potrebné zvýšiť intervenčné ceny mliečnych komodít.
5. EÚ opätovne zaviedla exportné dotácie a/alebo podporila odbyt mlieka a mliečnych výrobkov na nových trhoch;
6. EÚ prijala účinnú legislatívu na zlepšenie transparentnosti v reťazci mlieka a na zabránenie zneužívania dominantného postavenia obchodných reťazcov.

Tieto návrhy odovzdali organizátori verejného zhromaždenia 8.9.2015 priamo do rúk vedúcemu Stáleho zastúpenia EK na Slovensku Dušanovi Chrenekovi.

Bratislavské protestné zhromaždenie nebolo jediným protestom v EÚ, ktorý sa dnes (7.9.2015) uskutočnil. Keďže v tento deň zasadala Rada ministrov EÚ pre poľnohospodárstvo a riešila mimoriadnu situáciu v sektore mlieka, protest európskych mliečnych farmárov sa konal aj priamo v Bruseli. Ulicami mesta sa presúvali tisíce poľnohospodárov (odhady organizátorov hovorilo až o 6-tisíckach farmárov), kde mali zastúpenie aj slovenskí prvovýrobcovia mlieka a členovia SPPK. Radikálna skupina európskych poľnohospodárov pálila v uliciach palety, pneumatiky áut a traktormi vytvárala zábrany. Protestnou akciou chceli európski poľnohospodári upozorniť ministrov na vážnosť situácie, keď sa ceny mlieka v niektorých členských krajinách dostali na úroveň 25 centov za liter.

Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK